

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžik/4/2019
Identifikačné číslo spisu: 5018200363
Dátum vydania rozhodnutia: 27.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5018200363.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: N.. X.. W. D., N., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX/XX, XXX XX I. R. C., právne zastúpený: Mgr. Juraj Berčo, advokát, so sídlom Zimná 59, 052 01 Spišská Nová Ves, proti žalovanému: Katolícka univerzita v Ružomberku, Rektor doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc., Hrabovská cesta 1A, 034 01 Ružomberok, IČO: 378 012 79, právne zastúpený: Hrušovský Legal, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Odborárska 5, 831 02 Bratislava, IČO: 47257059, o preskúmanie fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 08.08.2018, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 31S/88/2018 zo dňa 26. februára 2019, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietá.
- II. Žalovanému priznáva voči žalobcovi právo na úplnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I.
Konanie na krajskom súde a priebeh administratívneho konania

1. Všeobecnou správnu žalobou v zmysle § 177 a nasl. zák. č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj len SSP) doručenu Krajskému súdu v Žiline dňa 10.09.2018 sa žalobca prostredníctvom právneho zástupcu domáhal zrušenia fiktívneho rozhodnutia Rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku zo dňa 08.08.2018, doručeného žalobcovi dňa 09.08.2018, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu zo dňa 22.06.2018 a potvrdené fiktívne rozhodnutie Katolíckej univerzity v Ružomberku zo dňa 11.06.2018 o nesprístupnení informácie. Zároveň sa v zmysle § 191 ods. 3 písm. a) SSP domáhal aj zrušenia fiktívneho rozhodnutia Katolíckej univerzity v Ružomberku zo dňa 11.06.2018 a vrátenia veci Katolíckej univerzite v Ružomberku na ďalšie konanie.

2. Žalobca žalobu odôvodnil skutkovou a právnou argumentáciou poukazujúcou na podľa neho nezákonný postup žalovaného ako druhostupňového správneho orgánu, spočívajúci v nevydaní rozhodnutia o odvolaní v zákonom stanovenej lehote podľa § 19 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. o

slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“). Skutkový a právny základ jeho argumentácie spočíval v tvrdení, že žalovaný nevyexpedovaním druhostupňového rozhodnutia reálne vydaného dňa 8.8.2018, teda jeho neodovzdaním na poštovú prepravu, nastolil právny stav existencie fiktívneho rozhodnutia z uvedeného dňa, zrušenia ktorého sa následne domáhal správnu žalobou.

3. Ako to vyplýva z obsahu administratívneho spisu, žalobca ako oprávnená osoba listom, ktorý odovzdal na poštovú prepravu 17.05.2018, žiadal Katolícku univerzitu v Ružomberku o sprístupnenie množstva informácií konkretizovaných v osemnástich bodoch jeho žiadosti citovaných aj v správnej žalobe. Požadované informácie sa týkali „celkovej výšky hrubých miezd a to v štruktúre za každý mesiac (základnú mzdu a osobný príplatok, príplatok za riadenie, prípadne iné príplatky uvedené v mzdovom dekréte), ktoré boli počas obdobia od 1.7.2008 do 30.4.2018 vyplatené rektorovi Katolíckej univerzity v Ružomberku a prorektorom Katolíckej univerzity v Ružomberku „a množstva ďalších osôb - funkcionárov pôsobiacich v organizačnej štruktúre povinnej osoby a ich príjmov podľa žalobcovej špecifikácie druhu a obdobia vyplácania jednotlivých príjmov.

4. Predmetná žiadosť o sprístupnenie informácie bola doručená Katolíckej univerzite v Ružomberku dňa 18.05.2018 a povinná osoba na ňu reagovala prípisom zo dňa 22.05.2018, v ktorom uviedla, že v zmysle § 17 ods. 2 písm. b) zákona o slobodnom prístupe k informáciám z dôvodu vyhľadávania a zberu veľkého počtu požadovaných informácií bola predĺžená lehota na poskytnutie informácie o osem pracovných dní. Celková lehota na sprístupnenie informácie bola 16 pracovných dní, teda do 11.06.2018.

5. Následne vydaným opatrením - listom zo dňa 08.06.2018 s prílohami doručeným žalobcovi 11.6.2018 žalovaný sprístupnil žalobcovi časť požadovaných informácií k bodom 1, 3, 4, 5, 6, 15, 16, 17 a 18 podanej žiadosti žalobcu. Zároveň uviedol, že: „Máme za to, že Vami požadované informácie sú nad rámec zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám. Z tohto dôvodu Vám neboli poskytnuté, alebo sme Vám ich už v obdobnom formáte, na základe Vašich predchádzajúcich žiadostí, poskytli.“

6. Rozhodnutie, ktorým by žalovaný rozhodol o tom, že mu požadované informácie čiastočne neposkytne, žalovaný nevydal. Krajský súd v tejto súvislosti konštatoval, vychádzajúc z ustanovenia § 18 ods. 3 zákona o slobode informácií, že ak povinná osoba v lehote na vybavenie žiadosti neposkytla informácie či nevydala rozhodnutie a ani informáciu nesprístupnila, predpokladá sa, že vydala rozhodnutie, ktorým odmietla poskytnúť informáciu. Za deň doručenia rozhodnutia sa v takomto prípade považuje tretí deň od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti. Žiadosť o sprístupnenie informácií bola žalovanému doručená dňa 18.05.2018, predĺžená lehota na vybavenie žiadosti v zmysle § 17 ods. 2 písm. b) Zákona (spolu 16 pracovných dní) uplynula v pondelok 11.06.2018. Tzv. fiktívne rozhodnutie o odmietnutí poskytnúť informáciu sa považuje za doručené žalobcovi dňa 14.06.2018.

7. V rámci administratívneho konania žalobca dňa 22.06.2018 odoslal žalovanému odvolanie proti fiktívnemu rozhodnutiu žalovaného, ktorým odmietol poskytnúť požadované informácie. Odvolanie odôvodnil tým, že fiktívne rozhodnutie žalovaného neobsahuje odôvodnenie a poučenie a už len z tohto dôvodu je nutné ho zrušiť. Ani skutočnosti, ktoré žalovaný uviedol v liste zo dňa 08.06.2018 ako dôvod, pre ktorý mu neboli poskytnuté požadované informácie, nie sú pravdivé. Neboli mu poskytnuté údaje z Pedagogickej fakulty KU s odôvodnením, že ich nemá žalovaný k dispozícii, čo je absurdné, a to aj vzhľadom na predĺženie lehoty na poskytnutie informácií. Katolícka univerzita nemôže mať k dispozícii informácie o výške miezd vedúcich pracovníkov jednej z jej fakúlt. Nie je tiež pravdou, aby žalovaný žalobcovi už časť informácií, ktoré žiadal žiadosťou zo dňa 17.05.2018, sprístupnil už skôr. Žalobca nikdy predtým nežiadal o sprístupnenie informácií, ktoré žiadal žiadosťou zo dňa 17.05.2018. Ak sa táto žiadosť zo dňa 17.05.2018 týkala tej istej osoby alebo funkcie, ako niektorá zo skorších žiadostí žalobcu, potom sa celkom určite týkala iného obdobia, ako žiadosť zo dňa 17.05.2018. Ďalej žalobca namietal, že pri informáciách týkajúcich sa Filozofickej fakulty KU (bod 3.), neboli sprístupnené požadované hrubé mzdy, iba príplatky, hoci žiadal aj o sprístupnenie hrubých miezd. Ďalej namietal, že nebolo uvedené

meno osoby, ktorá danú funkciu vykonávala v danom období. Ani strohé dôvody uvedené v liste zo dňa 08.06.2018, nemožno považovať za dostatočné odôvodnenie odmietnutia, ktoré je tak arbitrárne. Žalobca z opatrnosti, ak by sa list zo dňa 08.06.2018 považoval za rozhodnutie o odmietnutí informácií, podal odvolanie aj voči tomuto rozhodnutiu.

8. Odvolanie žalobcu bolo doručené Katolíckej univerzite 25.06.2018. Listom zo dňa 24.07.2018 doručeným žalobcovi v nasledujúci deň ho žalovaný upovedomil, že odvolanie, ktoré mu bolo doručené dňa 25.06.2018, bolo dňa 24.07.2018 predložené príslušnému odvolaciemu orgánu (30 dní po doručení). Takýto postup považoval žalobca za nezákonný, keďže predloženie odvolania odvolaciemu orgánu trvalo dvakrát tak dlho ako je následne samotná lehota odvolacieho orgánu na rozhodnutie. Odvolací orgán mal lehotu na rozhodnutie 15 dní od 24.07.2018, teda do 08.08.2018. Žalobca namietal, že ak v tejto lehote odvolací orgán žiadnym spôsobom nerozhodol, teda žiadne rozhodnutie neodoslal na poštovú prepravu, v zmysle § 19 ods. 3 zákona sa tak má za to, že vydal tzv. fiktívne rozhodnutie zo dňa 08.08.2018, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 09.08.2018 a ktorým odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil napadnuté fiktívne rozhodnutie Katolíckej univerzity zo dňa 11.06.2018.

9. Žalobca v žalobe uviedol, že žalovaný dňa 09.08.2018, teda až po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia a teda až potom, čo bolo vydané tzv. fiktívne rozhodnutie, podal na poštovú prepravu rozhodnutie, ktoré dával dňom 08.08.2018. Žalobca namietal, že toto písomné rozhodnutie, vzhľadom na existenciu predchádzajúceho fiktívneho rozhodnutia, je nulité a nemá žiadne právne následky. V zmysle ustálenej judikatúry na to, aby rozhodnutie bolo vydané včas nestačí, aby na ňom povinná osoba uviedla dátum, ktorý je v lehote na vydanie rozhodnutia, ale musí byť v tejto lehote aj odoslané oprávnenej osobe. To sa v tomto prípade nestalo.

10. Žalobca ďalej argumentoval, že Katolícka univerzita, označená ako rektor, vydal dňa 20.08.2018 rozhodnutie, ktorým rozhodla: „I. Žiadosti o sprístupnenie informácie sa nevyhovuje v časti týkajúcej sa informácií uvedených v bodoch 3 až 5 a 15 až 17 žiadosti o sprístupnenie informácie, ktoré sa netýkajú platových pomerov priznaných za výkon príslušných funkcií, a v časti týkajúcej sa informácií uvedených v bodoch 2, 7 až 14 žiadosti o sprístupnenie informácie, II. Konanie o sprístupnení informácií uvedených v bodoch 1 a 6 žiadosti o sprístupnenie informácie týkajúcich sa obdobia od 1.6.2014 do 31.3.2018 sa zastavuje.“

11. Uvedené rozhodnutie podľa žalobcu je pre toto súdne konania irelevantné, vzhľadom na to, že nadväzuje na nulité rozhodnutie Katolíckej univerzity, rektora datované dňom 08.08.2018 ale odoslané na poštovú prepravu až dňom 09.08.2018 a tiež preto, že ho rovnako vydal rektor. Podľa žalobcu žalovaný zvolil tento postup (odoslanie rozhodnutia datovaného dňom 08.08.2018 až po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia, teda po vydaní tzv. fiktívneho rozhodnutia), aby zmiatol žalobcu a zmaril tak jeho prípadné následné uplatnenie práva voči následným rozhodnutiam, s ktorými rovnako nesúhlasí a považuje ich rovnako za nesprávne. Žalovaný evidentne nemá záujem poskytnúť žalobcovi požadované informácie v plnom rozsahu.

12. Žalovaný vo vyjadrení k veci zo dňa 19.11.2018 uviedol, že žalobu považuje v celom rozsahu za nedôvodnú, tvrdiac že v predmetnej veci nedošlo k vydaniu fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 08.08.2018. V súvislosti so žiadosťou žalobcu o sprístupnenie informácie doručenu povinnej osobe 18.08.2018 došlo dňom 11.06.2018, t.j. uplynutím predĺženej lehoty na vybavenie tejto žiadosti žalobcu v zmysle § 17 zákona o slobode informácií, k vydaniu fiktívneho rozhodnutia Katolíckej univerzity (ďalej ako „KU“) o nesprístupnení časti žalobcom požadovaných informácií (ďalej ako „fiktívne rozhodnutie KU“), pričom toto rozhodnutie sa považovalo za doručené žalobcovi dňom 14.06.2018 (§ 18 ods. 3 Zákona o slobode informácií). Žalovaný v súlade s § 59 ods. 1, § 57 ods. 2 Správneho poriadku v spojení s § 22 ods. 1 Zákona o slobode informácií ako príslušný odvolací orgán preskúmal odvolaním napadnuté fiktívne rozhodnutie v celom rozsahu. Dňa 08.08.2018, t.j. v zákonnej lehote na rozhodnutie v zmysle § 19 ods. 3 Zákona o slobode informácií vydal rozhodnutie sp. zn. CZ 3266/2018 RE, ktorým fiktívne rozhodnutie KU zrušil a vec vrátil KU na nové prejednanie a rozhodnutie (ďalej ako „rozhodnutie žalovaného o zrušení fiktívneho rozhodnutia KU“). Toto rozhodnutie následne žalovaný bezodkladne

(nasledujúci deň) odoslal na poštovú prepravu žalobcovi.

13. Žalovaný ďalej poukázal najmä na konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu SR týkajúcu sa otázky dodržania lehoty na rozhodnutie odvolacieho orgánu v zmysle § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií. V jej zmysle pokiaľ žalovaný v posledný deň zákonnej lehoty v zmysle § 19 ods. 3 Zákona o slobode informácií, t.j. dňa 08.08.2018 vydal rozhodnutie žalovaného o zrušení fiktívneho rozhodnutia KU (t.j. faktické písomné rozhodnutie), v predmetnej veci nedošlo k vydaniu fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 08.08.2018 o zamietnutí odvolania žalobcu a potvrdení fiktívneho rozhodnutia KU, ktorého zrušenia sa žalobca domáha podanou žalobou.

14. Pokiaľ by aj správny súd pripustil žalobcom tvrdenú skutočnosť, že v predmetnej veci došlo dňa 08.08.2018 k vydaniu fiktívneho rozhodnutia žalovaného (čo však zásadne odmieta), potom s poukazom na ním citovanú ustálenú judikatúru je potrebné konštatovať, že takéto údajné fiktívne rozhodnutie žalovaného v čase podania žaloby neexistovalo, keďže zaniklo vydaním rozhodnutia žalovaného o zrušení fiktívneho rozhodnutia ako faktického písomného rozhodnutia žalovaného v predmetnej veci. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR má totiž aj prípadné oneskorene vydané faktické rozhodnutie podľa Zákona o slobode informácií prednosť pred fiktívnym rozhodnutím.

15. Vychádzajúc najmä z judikatúry NS SR žalovaný prezentoval právny názor, podľa ktorého následným vydaním faktického rozhodnutia odpadne dôvod existencie fiktívneho rozhodnutia a fiktívne rozhodnutie vydaním následného faktického rozhodnutia zanikne, stáva sa bezpredmetným. Názor žalobcu, že rozhodnutie žalovaného o zrušení fiktívneho rozhodnutia KU (t.j. faktické písomné rozhodnutie žalovaného) je vzhľadom na existenciu predchádzajúceho fiktívneho rozhodnutia údajne nulitným rozhodnutím, je tak zjavne nesprávny. Žalobcom podanou žalobou primárne sledovaný účel (t.j. zrušenie fiktívneho rozhodnutia KU) už bol v predmetnom správnom konaní naplnený, a to vydaním rozhodnutia žalovaného o zrušení fiktívneho rozhodnutia KU. Žaloba smeruje voči neexistujúcemu fiktívnemu rozhodnutiu žalovanému (a to rozhodnutiu, ktoré A/ vôbec nevzniklo, prípadne B/ zaniklo vydaním rozhodnutia žalovaného o zrušení fiktívneho rozhodnutia KU), pričom neexistujúce rozhodnutie logicky nemôže byť predmetom súdneho prieskumu v správnom súdnictve (argumentum a minori ad maius) a žalobu podanú proti neexistujúcemu rozhodnutiu je bezpochyby neprípustná.

16. Napokon žalovaný poukázal aj na to, že vzhľadom na skutočnosť, že v období od 06.04.2018 do 18.05.2018 žalobca doručil KU spolu štyri žiadosti o sprístupnenie informácie, ktorými žiadal od KU poskytnutie enormného množstva podrobných informácií týkajúcich sa platových pomerov takmer všetkých funkcionárov KU, vykazuje konanie žalobcu v predmetnej veci vykazuje znaky informačného filibusteringu, t.j. obštrukčnej metódy, pri ktorej nie je dôležitý obsah požadovaných informácií, ale zahltenie a zamestnanie orgánu verejnej správy činnosťou na spracovaní informácie pre žalobcu. V predmetnej veci totiž vzhľadom na rozsah a štruktúru žalobcom požadovaných informácií neexistuje primeraný vzťah proporcionality medzi rozsahom ním požadovaných informácií a legitímnym účelom ich získania, ktorý musí vychádzať zo Zákona o slobode informácií. Okolnosti predmetnej veci dôvodne indikujú, že konanie žalobcu vykazuje znaky zneužitia práva na informácie a takémuto konaniu žalobcu preto nemožno poskytnúť právnu ochranu. Žalovaný odmietol tvrdenia žalobcu o údajne zámerne zvolenom postupe žalovaného za účelom zmätenia žalobcu a zmarenia tak jeho prípadného následného uplatnenia práva voči následným rozhodnutiam. Vzhľadom na okolnosti veci považoval žalovaný predmetný spor za formalistický súdny spor, výsledkom ktorého nemôže byť priaznivejšie rozhodnutie žalovaného ako to, ktorú už žalovaný v predmetnej veci dňa 08.08.2018 vydal.

17. V replike zo dňa 19.12.2018 sa žalobca vyjadril k jednotlivým argumentom žalovaného, najmä s poukazaním na judikatúru Najvyššieho správneho súdu ČR (rozsudok sp. zn. 4As 53/2007 zo dňa 25.10.2007), ako aj citáciou dôvodov rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3SŽi/3/2011 zo dňa 03.05.2011 a rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 19S 31/02 zo dňa 16. mája 2002 (Rs 37/2003), argumentujúc existenciou žalobou napadnutého fiktívneho rozhodnutia podľa § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií, k vydaniu ktorého podľa jeho názoru v preskúmvanej právnej veci došlo.

18. Žalobca namieta, že v jednej veci nemôžu existovať dve rozhodnutia a dodatočne vydané písomné rozhodnutie už nemôže zrušiť existujúce fiktívne rozhodnutie o nesprístupnení informácie. Písomné rozhodnutie vydané po zákonnej lehote nemá žiadne právne účinky a hľadá sa naň, ako keby neexistovalo (je „nulitné“, resp. „ničotné“). Súd v konaní o prieskume zákonnosti rozhodnutia by ho však mal v záujme právnej istoty účastníkov konania zrušiť. Ohľadom právneho názoru, že fiktívne rozhodnutie zakladá preukážku res iudicata poukázal na právne názory vyslovené v rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/233/2005 zo dňa 25.10.2006, Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 6 A/118/2000 zo dňa 27.11.2003, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10S/115/02 zo dňa 25.04.2003. Žalobca poukázal na to, že ani po vydaní oneskoreného zrušujúceho rozhodnutia nedošlo doposiaľ k sprístupneniu požadovaných informácií, preto zo strany žalobcu sa určite nemôže jednať o zneužívanie práva, resp. o nejakú šikanóznú žalobu.

19. Žalovaný v duplike zo dňa 14.02.2019 zaujal odmietavé stanovisko k replike žalobcu, poukazujúc zároveň na právnu nepriechnosť jeho argumentácie vychádzajúcej z judikatúry (rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu ČR, sp. zn. 4As 53/2007 zo dňa 25.10.2007) týkajúcej sa právneho názoru na posúdenia otázky poskytnutia informácií v zákonnej lehote, nie posúdenia otázky vydania rozhodnutia v zákonnej lehote (o ktorú ide v predmetnej právnej veci).

20. Žalovaný mal za to, že v posledný deň zákonnej lehoty v zmysle § 19 ods. 3 Zákona o slobode informácií, t.j. dňa 08.08.2018 vydal rozhodnutie o zrušení fiktívneho rozhodnutia Katolíckej univerzity v Ružomberku zo dňa 11.06.2018 (t.j. faktické písomné rozhodnutie), a teda v predmetnej veci nedošlo k vydaniu fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 08.08.2018 o zamietnutí odvolania žalobcu a potvrdení fiktívneho rozhodnutia Katolíckej univerzity v Ružomberku zo dňa 11.06.2018, ktorého zrušenia sa žalobca podanou žalobou domáha. Uvedené rozhodnutie bolo bezodkladne odovzdané na poštovú prepravu.

21. V predmetnej veci nedošlo podľa názoru žalovaného k vydaniu jeho fiktívneho rozhodnutia. S poukazom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR k tejto otázke, citovanú vo vyjadrení k žalobe zo dňa 19.11.2018 (najmä rozsudky Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5SžI 21, 22, 23/2012 a 5SžI 21/2013) mal žalovaný zároveň za to, že prípadné oneskorene vydané faktické rozhodnutie podľa zákona o slobode informácií, vydané v lehote do podania správnej žaloby proti fiktívnemu rozhodnutiu, má prednosť pred fiktívnym rozhodnutím, pričom prípadným oneskorene vydaným faktickým rozhodnutím odpadne dôvod existencie fiktívneho rozhodnutia a fiktívne rozhodnutie vydaním následného faktického rozhodnutia zanikne, stáva sa bezpredmetným.

22. Podľa žalovaného žalobcom citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 03.05.2011, sp. zn. 3SžI/3/2011 rieši otázku posúdenia fiktívneho rozhodnutia ako spôsobilého predmetu súdneho prieskumu v správnom súdnictve, avšak žiadnym spôsobom nerieši otázku posúdenia takéhoto fiktívneho rozhodnutia vo vzťahu s prípadným oneskorene vydaným faktickým rozhodnutím v tej istej veci, čím žiadnym spôsobom neprotirečí Najvyšším súdom SR ustálenému právnomu názoru, že prípadné oneskorene vydané faktické rozhodnutie podľa Zákona o slobode informácií, ktoré je vydané v lehote do podania správnej žaloby proti fiktívnemu rozhodnutiu, má prednosť pred fiktívnym rozhodnutím.

II.

Právne závery krajského súdu

23. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 31S/88/2018 z 26.2.2019 konanie zastavil a žalovanému priznal voči žalobcovi právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania. V uznesení o zastavení konania právne argumentoval úpravou procesných podmienok konania pred správnym súdom uvedených v ustanoveniach § 99 písm. b), a § 3 ods. 1, písm. a), b) SSP v právnej nadväznosti na dotknuté ustanovenia zákona o slobode informácií.

24. Skonštatoval zistenie skutkového stavu ohľadne priebehu administratívneho konania nesporne preukázané obsahom administratívneho spisu výsledkom ktorého bolo, že odvolací orgán vydal dňa

8.8.2018 rozhodnutie v zmysle § 19 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z., ktorým fiktívne rozhodnutie Katolíckej univerzity zo dňa 11.06.2018 o nesprístupnení časti informácií požadovaných žiadateľom v žiadosti o sprístupnenie informácií zo dňa 17.05.2018 zrušil a vec vrátil Katolíckej univerzite na nové prejednanie a rozhodnutie. Z poštového podacieho hárku vyplýva, že rozhodnutie bolo dané na poštovú prepravu dňa 09.08.2018, žalobcovi bolo doručené dňa 13.08.2018. Súčasťou administratívneho spisu je aj rozhodnutie Katolíckej univerzity, rektora č. CZ 3420/2018 RE, ktorým Katolícka univerzita v Ružomberku ako povinná osoba v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z. rozhodla vo veci žiadosti žalobcu zo dňa 17.05.2018, doručenej dňa 18.05.2018 tak, že nevyhovuje žiadosti o sprístupnenie v časti týkajúcej sa informácií uvedených v bodoch 3 až 5 a 15 až 17 žiadosti o sprístupnenie informácie, ktoré sa netýkajú platových pomerov priznaných za výkon príslušných funkcií, a v časti týkajúcej sa informácií uvedených v bodoch 2, 7 až 14 žiadosti o sprístupnenie informácie. Konanie o sprístupnení informácií uvedených v bodoch 1 a 6 žiadosti o sprístupnenie informácie týkajúcich sa obdobia od 01.06.2014 do 31.03.2018 zastavila.

25. Podľa názoru krajského súdu v predmetnej veci nebolo sporné, či žalovaný - Katolícka univerzita v Ružomberku a rektor tejto univerzity sú osobami, ktoré sa podľa ust. § 2 zákona č. 211/2000 Z.z. považujú za povinné osoby. Katolícka univerzita v Ružomberku a rektor má status povinnej osoby podľa § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z., keď osobami povinnými môžu byť aj právnické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti. Katolícka univerzita v Ružomberku má status verejnej vysokej školy upravenej v § 5 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z.z., je samosprávnou inštitúciou a vykonáva samosprávne funkcie voči akademickej obci vysokej školy. Rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku je štatutárnym orgánom univerzity a ako vyplýva za činnosť je odmeňovaný, ako aj prorektori, dekáni a prodekáni jednotlivých fakúlt, zo mzdových prostriedkov, ktoré v časti tvoria aj verejné prostriedky. Dotácie zo štátneho rozpočtu alebo z Európskej únie sú považované za verejné prostriedky v zmysle zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

26. Za správny označil krajský súd právny názor žalobcu, že vo vzťahu k jeho žiadosti zo 17.05.2018 o sprístupnenie informácií nastala v zmysle § 18 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. zákonná fikcia vydania rozhodnutia o čiastočnom nesprístupnení informácií dňom 11.06.2018, t.j. uplynutím predĺženej lehoty na vybavenie žiadosti o sprístupnenie informácií. Toto prvostupňové fiktívne rozhodnutie v súlade so zákonnou úpravou sa považovalo za doručené dňom 14.06.2018. Proti nemu podal žalobca odvolanie, o ktorom bolo následne rozhodnuté rozhodnutím č. CZ 3266/2018 RE zo dňa 08.08.2018.

27. Krajský súd sa na druhej strane nestotožnil s názorom žalobcu, že vo veci bolo rozhodnuté druhostupňovým správnym orgánom - rektorom Katolíckej univerzity v Ružomberku fiktívnym rozhodnutím zo dňa 08.08.2018 z dôvodu, že rozhodnutie rektora Katolíckej univerzity č. CZ 3266/2018 RE zo dňa 08.08.2018 bolo dané na poštovú prepravu až nasledujúci deň. Krajský súd dal za pravdu žalovanému v tom, že zo žiadneho ustanovenia zákona č. 211/2000 Z.z. nevyplýva explicitná povinnosť odvolacieho orgánu v lehote na vydanie rozhodnutia aj rozhodnutie odovzdať na poštovú prepravu. Práve naopak, z jazykového aj systematického výkladu ust. § 19 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. vyplýva pre odvolací orgán povinnosť „rozhodnúť“ o odvolaní do 15 dní od doručenia odvolania povinnou osobou. Obdobnú konštrukciu, povinnosť pre správny orgán „rozhodnúť“ vo veci do 30 dní od začatia konania, obsahuje aj ust. § 49 ods. 2 Správneho poriadku, pričom je ustálenou praxou, že v tejto lehote „postačí“ pokiaľ je rozhodnutie vydané. Argument žalobcu, že by takto mohli byť neúmerne predĺžované lehoty na vydanie rozhodnutia, neobstoja. Rozhodnutie o odvolaní musí byť súčasťou administratívneho spisu najneskôr na konci dňa, na ktorý pripadne posledný deň lehoty na rozhodnutie a najneskôr na nasledujúci deň musí byť prístupné účastníkom pri nahliadnutí do spisu.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel krajský súd k názoru, že žaloba smeruje proti fiktívnemu rozhodnutiu, ktoré podľa zákona nevzniklo a neexistujúce rozhodnutie nemôže byť predmetom preskúmania súdom. V konaní je daný neodstrániteľný nedostatok podmienok spočívajúci v spôsobilom predmete prieskumu správnym súdom, a preto súd konanie pri aplikácii § 99 písm. b) SSP zastavil.

29. Krajský súd sa rovnako stotožnil s názorom žalovaného, že aj keby v dôsledku odovzdania druhostupňového rozhodnutia na doručenie na druhý deň po uplynutí lehoty na rozhodnutie o odvolaní došlo k vydaniu fiktívneho rozhodnutia, vydaním faktického rozhodnutia rektorom Katolíckej univerzity v Ružomberku č. CZ 3266/2018 RE zo dňa 08.08.2018, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 13.08.2018, teda mesiac pred podaním správnej žaloby, odpadol dôvod existencie napadnutého fiktívneho rozhodnutia v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR, na ktorú podrobne poukázal žalovaný. Opačná konštrukcia prezentovaná žalobcom, „prednosť“ fiktívneho rozhodnutia pred faktickým rozhodnutím, nie je v súlade s účelom konštrukcie fiktívnych rozhodnutí, ktoré sú nástrojom dočasnej ochrany žiadateľa a nástrojom „urgovania“ vydania faktického rozhodnutia vo veci.

30. Krajský súd ďalej v odôvodnení uznesenia o zastavení konania záverom konštatoval, že v žiadnom prípade nepopiera právo žalobcu na informácie, avšak je nevyhnutné, aby toto právo bolo uplatňované účelne (nie účelovo) a efektívne, a to nielen vo vzťahu k povinným osobám, ale i vo vzťahu k súdu. V opačnom prípade sa právo na informácie a právo na zákonné rozhodnutie stávajú zámkou pre formalistické a bezúčelné spory, predstavujúce zbytočnú záťaž vo vzťahu nielen k hospodáreniu, ale aj k časovej angažovanosti subjektov zúčastnených na takom konaní. Vo svetle rozhodnutia povinnej osoby č. CZ 3420/2018 RE zo dňa 20.08.2018, ktorým bolo meritórne rozhodnuté o žiadosti žalobcu o sprístupnenie informácií zo dňa 17.05.2018, nadobúda podľa krajského súdu žaloba žalobcu skutočne formalistický charakter. Reálnym prostriedkom ochrany práv žalobcu by bolo odvolanie, resp. správna žaloba smerujúca proti tomuto rozhodnutiu zo dňa 20.08.2018.

31. Krajský súd rozhodol o trovách konania podľa § 171 ods. 1 SSP priznal žalovanému voči žalobcovi úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

III.

Kasačná sťažnosť, jej doplnenie a vyjadrenie žalovaného

32. Kasačnú sťažnosť z 5.4.2019 proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline o zastavení konania žalobca odôvodnil kasačnými dôvodmi podľa § 440 ods. 1 písm. g), h) SSP a tvrdil, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu. Zhrnul obsah a závery konania pred krajským súdom, argumentujúc zhodne s obsahom podanej žaloby, pričom opakovane zdôraznil, že neodovzdaním rozhodnutia žalovaného na poštovú prepravu v deň 8.8.2018 došlo k vydaniu fiktívneho rozhodnutia z uvedeného dňa, ktorého preskúmania sa domáhal v konaní pred správnym súdom. Poukázal zároveň na základné princípy právneho štátu a zdôraznil potrebu rešpektovania ústavnoprávnych hľadísk pri rozhodovaní orgánov verejnej správy a požiadavky na štátne orgány konať a rozhodovať podľa právnych predpisov, pri rešpektovaní princípu právnej istoty (II. ÚS 10/99, II. ÚS 234/03, IV ÚS 92/09)

33. V tejto súvislosti vyjadril právnu otázku „ako dlho po uplynutí lehoty na vyhotovenie rozhodnutia ešte môže povinná osoba podať dané rozhodnutie na poštovú prepravu, aby bolo toto rozhodnutie považované za včas vydané, resp. aby nenastala zákonná fikcia vydania fiktívneho rozhodnutia“. V nadväznosti na túto právnu otázku označil výklad danej právnej problematiky realizovaný krajským súdom za formalistický a nesprávny, neopierajúci sa o žiadne zákonné ustanovenie. Postup žalovaného, ktorý až dňa 9.8.2018 odovzdal na poštovú prepravu rozhodnutie datované dňom 8.8.2018, navodzuje podľa názoru žalobcu stav právnej neistoty, ktorý navodil výhradne žalovaný tým, že nevydal rozhodnutie včas. Nestotožnil sa pri tom s názorom krajského súdu, že by sťažovateľ konal účelovo a mal záujem o formalistické a bezúčelové spory. V tomto smere tvrdil, „sťažovateľ sa týmto spôsobom domáhal iba svojho nároku na poskytnutie požadovaných informácií. Naopak, účelové konanie vidíme na strane povinnej osoby, ktorá neprejavila relevantný záujem o splnenie svojich povinností, a to ani po vrátení veci prvostupňovému orgánu...“

34. Kasačnú sťažnosť žalobca smeroval aj proti výroku o trovách konania, argumentujúc opätovne stavom právnej neistoty v merite veci oneskoreným podaním rozhodnutia na poštovú prepravu

žalovaným, čo malo byť podľa jeho názoru pre správny súd dôvodom rozhodnúť o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žiadnej strane. Tvrdil, že aplikácia § 171 ods. 1 SSP nie je správna, keďže podanie žaloby nie je možné považovať za procesné zavinenie konania. Súd mal preto podľa jeho názoru rozhodnúť v zmysle § 170 písm. b) SSP, teda žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov konania nepriznať. Zastavenie konania bolo podľa žalobcu výsledkom rozhodovacieho procesu súdu, a preto nemožno zavinenie za toto zastavenie pripisovať žalobcovi.

35. Žalobca navrhol, aby kasačný súd v zmysle § 462 ods. 1 SSP zrušil napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi nárok na náhradu trov kasačného konania v celom rozsahu.

36. Žalovaný vo vyjadrení z 2.5.2019 ku kasačnej sťažnosti sa podrobne vyjadril k otázkam neexistencie napadnutého fiktívneho rozhodnutia a prednosti oneskoreného vydania faktického rozhodnutia podľa zákona o slobode informácií pred fiktívnym rozhodnutím, opätovne pritom poukazujúc na nepoužiteľnosť judikatúry presadzovanej žalobcom v tomto konaní na preskúmanú právnu vec, a to pokiaľ ide o právny výklad a aplikáciu § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií. Právne zdôraznil obsah judikatúry NS SR vzťahujúcej sa podľa jeho názoru na danú právnu vec obsiahnutej v rozsudkoch NS SR č. k. 5SžI 21, 22, 23/2012 a č. k. 5SžI 21/2013, citujúc časti odôvodnenia týchto rozhodnutí majúcich zásadný právny význam pre preskúmanú právnu vec.

37. Vo vzťahu ku kasačným dôvodom uplatneným žalobcom voči výroku krajského súdu o náhrade trov konania uviedol, že výrok rozhodnutia správneho súdu o náhrade trov predmetného konania je plne v súlade s ustanovením § 171 ods. 1 SSP tvrdiac, že v danom prípade nepochybne existuje na strane žalobcu procesné zavinenie zastavenia konania, ktoré spočíva v podaní žaloby voči neexistujúcemu rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom súdneho prieskumu v správnom súdnictve.

38. Žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd SR kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol a aby žalovanému priznal právo na náhradu trov kasačného konania vrátane trov právneho zastúpenia v plnej výške.

39. Žalobca písomným podaním z 11.9.2019 adresovaným kasačnému súdu doplnil kasačné dôvody o tvrdenie, že podľa jeho názoru administratívny spis žalovaného nie je riadne vedeným administratívnym spisom v zmysle ustálenej judikatúry NS SR, poukazujúc na rozsudok NS SR č. k. 5Sžfk/66/2017 z 28.6.2018. Tento nedostatok podľa ustálenej judikatúry potrebné považovať „za takú vadu, pre ktorú súd nemôže žalobu odmietnuť alebo zamietnuť, ale musí zrušiť napadnuté rozhodnutie a vrátiť vec správnomu orgánu na ďalšie konanie.“ V tejto súvislosti žalobca tvrdil, že predmetná vada mu nemohla byť známa v čase podania žaloby a tieto skutočnosti nenamietal ani v kasačnej sťažnosti, má však za to, že kasačný súd musí z úradnej povinnosti namietané nedostatky administratívneho spisu zohľadniť.

IV.

Právne závery kasačného súdu

40. Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s ustanoveniami §§ 438 - 471 Správneho súdneho poriadku (zákon č. 162/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov, ďalej len „SSP“) preskúmal v kasačnom konaní obsah a závery právoplatne skončeného konania na krajskom súde, a to v právnom rozsahu a medziach podanej kasačnej sťažnosti žalobcu, oboznámil sa s vyjadrením žalovaného ku kasačnej sťažnosti ako aj s ďalší písomným podaním právneho zástupcu žalobcu z 11.9.2019 a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

41. Podľa § 457 ods. 2 SSP o kasačnej sťažnosti podanej proti uzneseniu krajského súdu rozhodne kasačný súd uznesením.

42. Podľa § 99 písm. b) SSP správny súd konanie zastaví, ak zistil taký nedostatok procesnej podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, a nebol dôvod na odmietnutie žaloby podľa § 98 ods. 1.

43. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) SSP na účely tohto zákona sa rozumie administratívnym konaním postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov.

44. Podľa § 3 ods. 1 písm. b) SSP na účely tohto zákona sa rozumie rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka.

45. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení účinnom ku dňu 08.08.2018 (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z.z.“) má každý právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

46. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. žiadosť o sprístupnenie informácií povinná osoba vybaví bez zbytočného odkladu, najneskôr do ôsmich pracovných dní odo dňa podania žiadosti alebo odo dňa odstránenia nedostatkov žiadosti podľa § 14 ods. 2 a 3 a do 15 pracovných dní, ak sa sprístupňuje informácia nevidiacej osobe v prístupnej forme podľa § 16 ods. 2 písm. a), ak tento zákon neustanovuje inak.

47. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. predĺženie lehoty povinná osoba oznámi žiadateľovi bezodkladne, najneskôr pred uplynutím lehoty (ods. 1). V oznámení uvedie dôvody, ktoré viedli k predĺženiu lehoty.

48. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. proti rozhodnutiu povinnej osoby o odmietnutí požadovanej informácie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia alebo márneho uplynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti podľa § 17. Odvolanie sa podáva povinnej osobe, ktorá rozhodnutie vydala alebo mala vydať.

49. Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z. o odvolaní proti rozhodnutiu povinnej osoby rozhoduje nadriadený povinnej osoby, ktorá vo veci rozhodla alebo mala rozhodnúť. Ak ide o rozhodnutie obecného úradu, o odvolaní rozhoduje starosta obce (primátor). Proti rozhodnutiu ústredného orgánu štátnej správy možno podať rozklad, o ktorom rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy.

50. Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. odvolací orgán rozhodne o odvolaní do 15 dní od doručenia odvolania povinnou osobou. Ak odvolací orgán v tejto lehote nerozhodne, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil; za deň doručenia tohto rozhodnutia sa považuje druhý deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia.

51. Správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, voči ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná. (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 502/2015 zo 6. októbra 2015)

52. V súvislosti s prejednávanou vecou Najvyšší súd SR v prvom rade zdôrazňuje, že procesnoprávny právny rámec kasačného konania nasledujúceho v prípade podania kasačnej sťažnosti aktívne legitimovaným účastníkom konania po právoplatnom skončení konania na krajskom súde je zákonodarcom upravený tým spôsobom, aby len pri zistenej existencii kvalifikovaných právnych

dôvodov uvedených v kasačnej sťažnosti podľa § 440 SSP v spojení s § 445 ods. 1, písm. c.) SSP mohlo dôjsť k takým spôsobom rozhodnutia kasačného súdu uvedeným v § 462, ods. 1, 2 SSP, ktorých sa domáha sťažovateľ, teda k zrušeniu právoplatného rozhodnutia správneho súdu a prípadnému vráteniu veci na ďalšie konanie, alebo zmene rozhodnutia súdu a vráteniu veci na ďalšie konanie správneho orgánu. Pre takéto procesné formy postupu však kasačný súd v preskúmvanej právnej veci nezhliadol žiadne skutkové a právne dôvody.

53. Formalizmus pri výklade právnych predpisov bez ich komplexného vnímania, najmä z pohľadu zámeru zamýšľaného zákonodarcom je nevyváženým a v konečnom dôsledku aj nesprávnym výkladovým postupom vo vzťahu k obsahu právnych noriem. „Orgánom verejnej moci a predovšetkým všeobecným súdom nemožno tolerovať pri interpretácii zákonných ustanovení prílišný formalistický postup, ktorý vedie k zjavnej nespravodlivosti. Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavnoprávnych princípov. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomíňať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách tohto zákonného predpisu, ale i v základných princípoch právneho štátu.“ (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 155/2017 z 31. augusta 2017)

54. Ako ďalej vyplýva z obsahu Nálezu Ústavného súdu SR, č. k. III.ÚS 295/2017-31 z 20.9.2017. „Ústavný súd už viackrát zdôraznil, že k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Jazykový výklad môže totiž v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti či nesprávnosti výkladu, resp. na jeho doplnenie či spresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy postavené na roveň gramatickému výkladu, najmä teleologický a systematický výklad vrátane ústavne konformného výkladu, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný korektív pri zistení obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy“ (IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 351/2010, m. m. I. ÚS 306/2010).

55. Právo na informácie a ústavné garancie nerušeného výkonu tohto práva tvoria bariéru voči kabinetnému výkonu verejnej moci (zo strany súdov nevynímajúc) a umožňujú podrobiť výkon verejnej moci kontrole zo strany verejnosti (v širšom občianskej spoločnosti). (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 830/2016 z 2. februára 2017).

56. Z uvedených ústavnoprávnych kritérií vzťahujúcich sa na výklad právnych noriem a majúcich zásadný právny význam aj pre toto konanie na kasačnom súde vychádza aj judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k zámerom presadeným zákonodarcom v právnej úprave zákona o slobode informácií. Právne nazeranie správnych súdov na inštitút tzv. fiktívneho rozhodnutia sa v Slovenskej republike zastabilizovalo v logickom právnom závere o prednosti existencie reálneho, skutočne vydaného rozhodnutia povinnej osoby alebo odvolacieho orgánu pred rozhodnutím fiktívnym, strácajúcim tým svoje opodstatnenie a právnu existenciu. Preto pre preskúmvanú právnu vec a jej posúdenie aj v kasačnom konaní má zásadný právny názor (prezentovaný v konaní aj žalovaným), poukazujúci na relevantnú judikatúru NS SR k otázke právnych následkov prípadného oneskoreného vydania faktického rozhodnutia odvolacieho orgánu podľa § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií. K tejto otázke je vhodné zmieniť nasledovné rozhodnutia.

57. „Fikcia rozhodnutia predstavuje reálnu neexistenciu rozhodnutia a s prihliadnutím na účel zákona sa má aplikovať táto možnosť iba potiaľ, pokiaľ nebolo vo veci vydané meritórne, hoci aj oneskorené rozhodnutie, pričom lehotou na posúdenie časového faktoru v tomto prípade je potrebné považovať dobu, do ktorej je podaná žaloba na súde.“ (Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Sži 21, 22, 23/2012).

58. „Fiktívne rozhodnutie v konaní podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám má svoje

opodstatnenie pre ochranu práv žiadateľa na informácie len dovtedy, dokiaľ nedošlo k faktickému vydaniu rozhodnutia vo veci. Takéto fakticky vydané rozhodnutie má totiž prednosť pred fiktívnym rozhodnutím, je aktom výkonu verejnej správy spôsobilým ovplyvniť práva a právom chránené záujmy žiadateľa. ...Fiktívne rozhodnutie je nástrojom dočasnej ochrany žiadateľa a je nástrojom „urgovania“ vydania faktického rozhodnutia vo veci. Faktické vybavenie žiadosti, aj po lehote ustanovenej zákonom, má vždy prednosť.“ (Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 SŽi 21/2013).

59. „Ustanovenie § 19 ods. 3 Zákona o slobodnom prístupe k informáciám spája povinnosť rozhodnúť o odvolaní do 15 dní, od právnej skutočnosti, ktorá je vymedzená ako „doručenie odvolania povinnou osobou“. ...Toto ustanovenie systematicky nadväzuje na subsidiárnu aplikáciu ustanovení správneho poriadku na konanie podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Podľa § 22 ods. 1 zákona o slobodnom prístupe k informáciám ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, použijú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že na právne situácie neupravené zákonom o slobodnom prístupe k informáciám sa subsidiárne aplikuje správny poriadok. Odvolacie konanie je takýmto spôsobom subsidiárne upravené v správnom poriadku.... V nadväznosti na podané odvolanie správny orgán má v zmysle § 57 ods. 1 správneho poriadku možnosť vybaviť odvolanie autoremedúrou a o odvolaní sám rozhodnúť, ak odvolaniu v plnom rozsahu vyhovie. Následne, ak nezvolí tento procesný postup, predloží odvolanie spolu s výsledkami doplneného konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa, keď mu odvolanie došlo, a upovedomí o tom účastníka konania. V tomto kontexte najvyšší súd dospel k záveru, že ustanovenie § 19 ods. 3 zákona o slobodnom prístupe k informáciám počíta s týmto procesom predkladania spisu prvostupňovým správnym orgánom, a preto sa ustanovuje 15-dňová lehota na rozhodnutie od doručenia odvolania povinnou osobou, tzn. od doručenia odvolania spolu so spisovým materiálom.“ (Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 SŽi 19/2012, obdobne tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 SŽi 13/2013, 5 SŽi 8/2012, 3 SŽi 1/2013, 2 SŽi 3/2013, 6 SŽi 3/2013, 2 SŽi 7/2012, 8SŽi 4/2012).

60. Zhrnúc uvedenú ústavnoprávnu argumentáciu a obsah konštantnej judikatúry NS SR kasačný súd uvádza, že pre posúdenie dôvodov kasačnej sťažnosti žalobcu bolo podstatným zistenie, že napriek nevyexpedovaniu rozhodnutia žalovaného správneho orgánu druhého stupňa z 8.8.2018 v uvedený deň (ale iba jeho vyhotoveniu a uloženiu v spise a následnému odovzdaniu na poštovú prepravu dňa 9.8.2018), je podstatné pre ochranu práv žalobcu to, že už 13.8.2018 bolo žalobcovi predmetné rozhodnutie doručené. V krátkom časovom slede po vydaní mal teda k dispozícii reálne rozhodnutie žalovaného z 8.8.2018, ktoré je obsahovo navyše jednoznačne v jeho prospech. Takýmto postupom žalovaného došlo k dôslednému naplneniu úpravy § 51 Správneho poriadku. V čase podania správnej žaloby (7.9.2018) teda vzhľadom na existenciu a doručenie rozhodnutia vydaného 8.8.2018 nebol žiaden dôvod na existenciu tvrdeného fiktívneho rozhodnutia zo dňa 8.8.2018. Treba zdôrazniť, že inštitút fiktívneho rozhodnutia je subsidiárnym, umelo vytvoreným inštitútom, existencia ktorého je podmienená neexistenciou reálneho a objektívne rozpoznatelného rozhodnutia, a táto podmienka v prejednávanej veci splnená nie je.

61. Žalobcom prezentovaný formalistický výklad právnej úpravy zákona o slobode informácií a spôsob súdnej ochrany, ktorého sa žalobca domáhal kasačný súd považuje za nemajúci oporu v žiadnom relevantnom výklade platnej procesnej úpravy. V tomto sa zhoduje aj s právnou argumentáciou krajského súdu obsiahnutou v uznesení o zastavení konania. Nie je teda preukázané naplnenie ani jedného z kasačných dôvodov, nakoľko právne posúdenie vykonané správnym súdom je správne a nebolo zistené ani odchylenie sa od ustálenej relevantnej rozhodovacej praxe.

62. Pokiaľ kasačná sťažnosť žalobcu smerovala proti výroku o náhrade trov konania, kde krajský súd postupom podľa § 171 ods. 1 SSP zaviazal žalobcu voči žalovanému k úplnej náhrade účelne vynaložených trov súdneho konania so zdôvodnením, že žalobca zavinil zastavenie konania, tento záver krajského súdu je v plnom súlade s dikciou § 171 ods. 1 SSP a priamo vyplýva z obsahu administratívneho a súdneho spisu. Pri rozhodovaní o trovách má zásadný význam aplikácia princípu procesnej zodpovednosti účastníka súdneho konania za zastavenie konania, preto aj túto kasačnú

námietku vyhodnotil kasačný súd ako nedôvodnú.

63. K obsahu podania právneho zástupcu žalobcu z 11.9.2019 predloženému priamo Najvyššiemu súdu SR a poukazujúcemu na nedostatky v administratívnom konaní týkajúce sa povinnosti správneho orgánu viesť úplný žurnalizovaný administratívny spis kasačný súd poukazuje na znenie § 441 SSP v spojení s § 439 ods. 3, písm. b.) SSP t.j. na nemožnosť a procesnú neprípustnosť uplatňovania nových skutočností a dôkazov v kasačnom konaní, ktoré si žalobca neuplatnil v konaní pred krajským súdom, hoci tak urobiť mohol. Oprávnenie účastníka administratívneho konania nahliadať do spisu (§ 23 Správneho poriadku) bolo pritom žalobcovi zákonom dané aj pred podaním správnej žaloby.

64. Vzhľadom na vyššieuvedené dospel kasačný súd k jednoznačnému záveru, že procesné rozhodnutie o zastavení konania krajským súdom vydané podľa § 99 písm. b) SSP je rozhodnutím zákonným a preto bola kasačná sťažnosť zamietnutá (§ 461 SSP).

65. O trovách kasačného konania bolo rozhodnuté v súlade s ustanoveniami § 467 ods. 1 SSP v spojení s analogickou aplikáciou § 168 a § 171 ods. 1 SSP tak, že kasačný súd priznal žalovanému voči žalobcovi ako neúspešnému sťažovateľovi právo na úplnú náhradu účelne vynaložených trov kasačného konania, o výške ktorých rozhodne následne krajský súd. Kasačný súd pritom poukazuje na záver súdneho prieskumu o nedôvodnosti správnej žaloby, pričom nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanému. Kasačný súd má za to, že možno spravodlivo požadovať, aby subjekt verejného práva, vysoká škola, ktorá si na zastupovanie v súdnom konaní zvolila ako zástupcu advokáta, mala v prípade procesného úspechu právo na náhradu trov konania spojených s právnym zastúpením.

66. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 v spojení s ust. § 463 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.